

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br.142

30.11.2023.

Beograd

ZAPISNIK

Sa 141. sednice Komisije za žalbe, održane 30.11.2023. godine u 18 sati u Pres centru UNS.

Prisutni svi članovi Komisije: Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Nadežda Budimović, Tamara Skrozza, Jelena Petković, Filip Švarn, Zlatko Čobović, Ana Martinoli, Milena Vasić, Rodoljub Šabić i Sanja Pavlović

Ostali prisutni: advokati Sead Spahović i Ahmed Delimeđac, Ivana Kragulj, Emil Holcer i Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

1. Razmatranje žalbe Milovana Glišića na tekst objavljen na „Media portalu“
2. Razmatranje žalbe Katarine Tomašević na tekstove objavljene na portalima „Nova.rs“ i „N1“
3. Razmatranje žalbe Zvezdana Kneževića na tekst objavljen na portalu „JUGpress“
4. Razmatranje žalbe Igora Bandovića na tekst objavljen na portalu „Alo.rs“

1. Milovan Glišić podneo je žalbu zbog, kako je naveo, neistinite informacije da je protiv njega pokrenut krivični postupak za „raznorazne malverzacije“, bez ikakvog objašnjenja ko je, kada i zašto pokrenuo postupak. U toku rasprave, Jelena Petković je ukazala na to da posle ovog teksta, kojim je najavljeno da će uskoro pisati opširnije, nije usledilo ništa, te da su time građani dovedeni u zabludu. Zbog toga bi u odluci trebalo navesti i prekršaj tačke 3 poglavlja V, koja se odnosi na prikrivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav čitalaca, jer u tekstu nema nikakvih činjenica. Sa ovim su se saglasile Tamara Skrozza i Olivera Milošević, koje se u naglasile da je veoma važno da se ukaže da nedostaju činjenice, posebno zato što Kodeks precizira da je prećutkivanje činjenica jednako namernom iznošenju laži. Tamara Skrozza je mislila i da nije potrebno odlučivati o više tačaka poglavlja Istinitost izveštavanja, ukoliko Komisija utvrdi da je prekršena tačka 1, koja je „ultimativna tačka i pokriva sve“, a za koju se Komisija retko odlučuje. Milena Vasić je bila sličnog mišljenja, ali je Ana Martinoli rekla da misli da je važno da se detaljno obrazloži svaki prekršaj i da treba navesti sve tačke Kodeksa koje su prekršene. Komisija je jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 1, 3 i 5 poglavlja I, tačka 3 poglavlja IV, tačka 3 poglavlja V i tačka 1 poglavlja VII.

2. Katarina Tomašević, predsednica Radne grupe za izradu radne verzije nacrt zakona izmenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima, podnela je žalbe zbog serije tekstova objavljenih u vezi sa time da su, po završetku rada Radne grupe, u nacrt zakona „preko noći“

dodate dve nove odredbe, što je nazvala orkestriranom kampanjom medija Junajted grupe. Milena Vasić je ocenila da žalbe treba odbiti, te da bi sve drugo bilo direktno mešanje u uređivačku politiku, odnosno u izveštavanje o temi od velikog javnog značaja. Istakla je da je prilikom izveštavanja o stvarima koja se tiču prava građana, što ovoga puta jeste slučaj, dozvoljeno izvesno preterivanje, te da bi svaka drugačija odluka Komisije bila pritisak na medije. Roboljib Šabić je bio sličnog mišljenja, istakavši da je upotrebljeno nekoliko oštrijih reči, ali da je to potpuno primereno toj vrsti polemike. Povod za to je dala sama vlast svojim propustima, a predstavnici vlasti su inače dužni da trpe kritiku više nego građani. Tamara Skrozza je smatrala da Komisija ne treba ni da se izjašnjava o žalbi, jer se žaliteljka ne slaže sa onim što je objavljeno, a ne ukazuje na prekršaje Kodeksa. Jelka Jovanović je naglasila da i ova žalba i tekstovi pokazuju koliko je ceo proces bio netransparentan. Rekla je da iz ličnog iskustva zna kako je bilo teško doći do informacija, te da je žaliteljka trebalo da daje informacije novinarima i da tako izbegne sva eventualna pogrešna tumačenja nacrta zakona. Jelena Petković je takođe rekla da je reč o važnim i kompleksnim zakonima, koji su tumačeni na različite načine. Zbog toga je onaj ko vodi radnu grupu morao da uspostavi neki kanal komunikacije sa novinarima, jer novinari ne mogu da tačno izveste o nečemu ako nemaju informacije. Ministarstvo, odnosno žaliteljka nije imala vremena da odgovori na pitanja N1, a to je bila prilika da se daju tačne informacije i da se izbegnu pogrešna tumačenja. Ovako, ne može se od novinara očekivati da znaju nešto što nisu mogli da saznaju. Jelka Jovanović je dodala i da svakako treba navesti i da je neozbiljno da pomoćnica ministra daje tako netačne ocene u vezi sa uključenošću Saveta za štampu u izradu zakona i njegovom ulogom. Komisija je, nakon rasprave, u dva odvojena glasanja, jednoglasno odlučila da portali „Nova.rs“ i „N1“ nisu prekršili Kodeks novinara Srbije.

3. Zvezdan Knežević je u žalbi Savetu naveo da je redakcija netačno izvestila o njegovom komentaru na Fejsbuk strani portala, optuživši ga za pretnje koje nije izrekao i prijavila ga Radnoj grupi za bezbednost novinara. Olivera Milošević je naglasila, u toku diskusije, da je važno imati u vidu kontekst u kojem se ovo dešava, a to su ozbiljni problemi koje kolege u Leskovcu imaju zbog izveštavanja o suđenju lokalnom moćniku, zbog čega su izloženi opasnosti. U tom svetlu treba posmatrati i kvalifikaciju iz naslova, koja možda jeste preterana. Takođe, čitava „istorija“ komentara u kojima žalitelj targetira novinare portala, koja u tako malim sredinama može da utiče na to da ljudi negativno protumače da oni zgrću veliki novac, čije se poreklo ne zna, da su strani plaćenici i slično i da zato možda imaju pravo da se oseću ugroženima. Dodala je i da je način na koji Knežević piše o glavnoj urednici uvredljiv i ponižavajuć. Milena Vasić je rekla da „se jedva izborila sa ovom žalbom“, te da Komisija ne treba da se bavi postovima na Fejsbuku, koji je kao taraba, na koju svako svašta kači. Saglasila se sa tim da naslov jeste problematičan, ali da očigledno postoji povećan nivo senzitivnosti, verovatno i zbog toga što komentari ne dolaze od laika. Pretpostavlja da je zato u tekstu i naglašeno da je advokat, jer on dobro barata jezikom i „može da šeta po toj finoj liniji između pretnje i slobode izražavanja“. Komisija je, po završetku rasprave, jednoglasno odlučila da Kodeks nije prekršen.

4. Advokati Igora Bandovića podneli su žalbu, verujući da su tekstom prekršene brojne odredbe Kodeksa iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara, Novinarska pažnja i Poštovanje privatnosti, jer, kako se navodi u žalbi, status Beogradskog centra za bezbednosnu politiku ne odgovara određenim „krugovima“, koji pokušavaju da diskredituju i tu organizaciju i čoveka koji je na njenom čelu. Iz rasprave i odlučivanja bila je izuzeta Milena Vasić, zbog toga što je, kako je objasnila, davala pravne savete u vezi sa ovim slučajem. U glasanju nije učestvovao ni Rodoljub Šabić, koji je morao da napusti sednicu pre odlučivanja. Tamara Skrozza je u diskusiji istakla da su prekršene sve tačke na koje je žalitelj

ukazao, sem pretpostavke nevinosti. Istakla je i da svi koji poznaju Bandovića znaju da je netačno ono što je o njemu napisano – da je sklon alkoholu, npr. ali čak i da to jeste tačno, bilo bi to duboko zalaženje u privatnost osobe koja nije državni funkcioner. Dodala je i da zna da se ovo što je opisano nije desilo tako kako je objavljeno. Rodobljub Šabić je takođe rekao da rasprave jeste bilo, ali ne u vezi sa novcem i da je reč o zlonamernom, perfidnom tekstu, čiji je jedini cilj diskreditovanje i Bandovića i Beogradskog centra za bezbednosnu politiku. Filip Švarn je potvrdio da nije bilo reči ni o čemu od onoga što se u tekstu navodi, da je do rasprave došlo zbog nečeg drugog, da novinar portala „Alo.rs“ tome nije prisustvovao, ali i da ima saznanja da je ovaj tekst bio napisan unapred i da se čekao bilo kakav povod da bude objavljen. Komisija je, po okončanju rasprave, jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 1,2,3,4 i 5 poglavlja I, tačka 1 poglavlja V i tačka 1 poglavlja VII.

Sednica je završena u 19.05 sati.

Zapisnik vodila

Predsedavajuća

Gordana Novaković

Nadežda Budimović